

Az alpesi gőte (*Ichthyosaura alpestris*) kutatása (Vörös Judit)

Az alpesi gőtének (*Ichthyosaura alpestris*) Magyarországon csak öt elszigetelt állománya ismert. Megtalálható az Őrség, a Bakony, a Mátra, a Bükk és a Zemplén területén, ahol időszakos vagy állandó vizű pocsolyákban, kisebb tavakban él. Kutatásunkban a hazai állományok genetikai változatosságát vizsgáljuk és összehasonlítjuk azt más európai állományokkal. Célunk az, hogy rekonstruáljuk az alpesi gőte jégkorszak utáni szétterjedését a Kárpát-medencében.

Alpesi gőte, hím (*Ichthyosaura alpestris*) (fotó: Vörös Judit)

A barlangi vakgőte konzervációgenetikája Horvátországban (Vörös Judit, Márton Orsolya)

A barlangi vakgőte (*Proteus anguinus*) Európa egyetlen obligát barlangi életmódú (troglóbita) gerinces állata. A Dinári-hegység földalatti karsztrendszerében él. Mivel a barlangokban a kutatás lehetőségei korlátozottak, és a barlangi vakgőte előfordulásáról keveset tudunk, új módszerre van szükség a faj jelenlétének megállapításához. A Magyar Természettudományi Múzeum Molekuláris Taxonómiai Laboratóriumában szeretnénk kidolgozni egy új, környezeti DNS-en alapuló módszert, amivel a barlangok forrásvizét elemezve kimutathatjuk a gőte DNS-ét. Célunk továbbá megállapítani a barlangi vakgőte különböző horvátországi állományainak genetikai változatosságát. Vizsgálatainkat a HYLA (a Horvát Herpetológiai Társaság) megbízásából, horvát kutatókkal együttműködve végezzük.

Barlangi vakgőte (*Proteus anguinus*) (fotó: Branko Jalzić)

A foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) kutatása (Vörös Judit)

A foltos szalamandra gyakori kétéltűfaj Magyarországon. Előfordul a Soproni-hegységben, a Kőszegi-hegységben, az Őrségben, a Visegrádi-hegységben, a Börzsönyben, a Karancs-Medvesben, a Cserhátban, a Mátrában, a Bükkben, a Zempléni-hegységben és az Aggteleki-karszton. 2008-ban megtaláltuk a faj egy kis állományát Budapest II. kerületében is. Kutatásunk célja, hogy felderítsük a hazai, szigetszerűen előforduló szalamandraállományok genetikai változatosságát, és rekonstruáljuk evolúciós történetüket. A genetikai vizsgálatokat a Magyar Természettudományi Múzeum Molekuláris Taxonómiai Laboratóriumában végezzük. Eddig már több mint 350 egyedet vizsgáltunk meg 52 lelőhelyről. Az előzetes vizsgálatok azt mutatják, hogy a hazai középhegységi állományok mintegy 40 ezer éve szigetelődtek el a kárpáti szalamandraállományoktól, és nagyjából 7000 évvel ezelőtt egymástól.

Foltos szalamandra (*Salamandra salamandra*) (fotó: Vörös Judit)